

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
STANDARTLAŞDIRMA, METROLOGİYA VƏ PATENT ÜZRƏ
DÖVLƏT KOMİTƏSİNİN KOLLEGİYASI**

Q Ə R A R № 150111500016

Bakı şəhəri

“14” dekabr 2015-ci il

Dövlət standartlarının təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 22 noyabr 1998-ci il tarixli 26 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Beynəlxalq (regional) və dövlətlərarası standartların, normaların, qaydaların və tövsiyələrin Azərbaycan Respublikası ərazisində tanınması və tətbiq edilməsi Qaydaları”nın 2, 3, 6 və 7-ci bəndlərini və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 31 avqust tarixli 155 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsi haqqında” Əsasnamənin 8.12 və 8.45-cibəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alınır**

1. Beynəlxalq, Avropa və Rusiya Federasiyasının milli standartları əsasında hazırlanmış aşağıdakı dövlət standartları təsdiq edilsin.

1.1. AZS 810-2015 (CODEX STAN 310-2013) “Nar” (1 nömrəli əlavə).

1.2. AZS 837-2015 (CODEX STAN 152-1985) “Buğda unu”(2 nömrəli əlavə).

1.3. AZS 838-2015 (CODEX STAN 33-1981) “Zeytun yağları və cecəldən sıxılmış zeytun yağları” (3 nömrəli əlavə).

1.4. AZS 839-2015 (CODEX STAN 87-1981) “Şokolad və şokolad məhsulları” (4 nömrəli əlavə).

1.5. AZS 840-2015 (CODEX STAN 279-1981) “Kərə yağı” (5 nömrəli əlavə).

1.6. AZS 841-2015 (CAC/MRL-2-2015) “Yeyinti məhsullarında baytarlıq preparatlarının qalıqlarına dair yol verilən maksimum konsentrasiyalar (YKM) və risklərin idarəedilməsi üzrə tövsiyyələr” (6 nömrəli əlavə).

1.7. AZS 842-2015 (CAC/RCP1-2015) “Qida gigiyenasının ümumi prinsipləri-tövsiyyə edilən beynəlxalq təcrübə kodeksi” (7 nömrəli əlavə).

1.8. AZS 843-2015 (ГОСТ Р 51074-2003) “Qida məhsulları. İstehlakçı üçün məlumat. Ümumi tələblər” (8 nömrəli əlavə).

1.9. AZS 856-2015 (ГОСТ Р 51204-98) “Dəmir yolunun kontakt şəbəkəsi üçün çubuqlu polimer izolyatorlar. Ümumi texniki şərtlər” (9 nömrəli əlavə).

1.10. AZS 860-2015 (ГОСТ Р 51377-99) “Məişət qızdırıcı qaz konvektorları təhlükəsizlik tələbləri və sınaq üsulları” (10 nömrəli əlavə).

2. Qanunvericilik və hüquq ekspertizası şöbəsinə (E.Cəbrayilov) tapşırılsın ki, bu Qərarın 1-ci bəndi ilə təsdiq edilmiş dövlət standartının Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi üçün 3 gündən gec olmayaraq Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə göndərilməsini təmin etsin.

3. Texniki tənzimləmə və standartlaşdırma şöbəsinə (N. Tağıyev) tapşırılsın ki, bu Qərarın 1-ci bəndi ilə təsdiq edilmiş dövlət standartının qeydiyyatata alınmasını təmin etsin.

4. Azərbaycan Standartlaşdırma və Sertifikatlaşdırma İnstitutuna (X.Məmmədov) tapşırılsın ki, bu Qərarın 1-ci bəndi ilə təsdiq edilmiş dövlət standartının texniki tənzimləmə və standartlaşdırma üzrə texniki normativ hüquqi aktların dövlət fonduna daxil edilməsini təmin etsin.

5. Ümumi şöbəyə (X.Həsənovaya) tapşırılsın ki, aidiyyəti struktur bölmələrini bu Qərarla tanış etsin.

6. Bu Qərarın icrasına nəzarəti öz üzərimdə saxlayıram.

**Kollegiyanın sədri,
Azərbaycan Respublikası Standartlaşdırma,
Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin
sədri**

Ramiz Həsənov

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STANDARTI

Qida məhsulları. İstehlakçı üçün məlumat.
Ümumi tələblər
AZS 843-2015
(ГОСТ Р 51074-2003)

MÜQƏDDİMƏ

1. “Qida məhsullarının standartlaşdırılması üzrə” Texniki Komitə (TK 07) tərəfindən işlənib hazırlanıb və təqdim edilib. Kodeks Alimentarius Milli Komitəsi tərəfindən dövlət standartı kimi qəbul edilməsi məqsədəmüvafiq hesab edilmişdir.

2. Bu standart ГОСТ Р 51074-2003 «Продукты пищевые. Информация для потребителя. Общие требования» Rusiya Federasiyasının milli standartının autentik tərcüməsi əsasında hazırlanıb.

3. “Yeyinti məhsulları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 9-cu maddəsinə uyğun olaraq Geni modifikasiya olunmuş bitkilərdən, yaxud müasir biotexnoloji və gen mühəndisliyi metodları ilə yaradılmış kənd təsərrüfatı bitki materiallarının və ya genetik modifikasiya olunmuş bitkilərin genetik materiallarından məhsulun istehsalında istifadə olunması ilə bağlı məlumatlar standartdan çıxarılmışdır.

4. İlk dəfə tətbiq edilir.

5. Dövlət standartında müəyyən edilən tələblərin beynəlxalq standartlara, norma, qayda və tövsiyələrə və digər dövlətlərin müvafiq mütərəqqi milli standartlarına, elm, texnika və texnologiyanın müasir

nailiyyətlərinə əsaslanmasını müəyyən etmək üçün standartın ilkin yoxlama müddəti 2020-ci il, dövrü yoxlama müddəti 5 ildir.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ DÖVLƏT STANDARTI

Qida məhsulları. İstehlakçı üçün məlumat
Ümumi tələblər

Продукты пищевые. Информация

AZS 843-2015

для потребителя

(ГОСТ Р 51074-2003)

Общие требования

Food products. Information for consumer
General requirements

1. TƏTBİQ SAHƏSİ

Bu standart istehlak tarasına qablaşdırılmış, Azərbaycan Respublikasının ərazisində topdan və pərakəndə satış üçün nəzərdə tutulmuş, ictimai iaşə müəssisələrinə, məktəblərə, uşaq, müalicə müəssisələrinə və istehlakçılara bilavasitə xidmət göstərən digər müəssisələrə çatdırılan yerli və xarici istehsal məhsullarına tətbiq edilir və bu məhsullar haqqında istehlakçıya verilən məlumata qoyulan ümumi tələbləri müəyyən edir.

Azərbaycan Respublikası dövlət standartlarında, müəssisə standartlarında və məhsulların uyğun olaraq istehsal edildiyi və eyniləşdirilə bilən digər sənədlərdə müəyyən edilmiş istehlak tarasına qablaşdırılmış qida məhsullarının markalanmasına dair tələblər bu standartın tələblərinə zidd olmadığı halda tətbiq edilir.

2. TƏRİFLƏR

Bu standartda aşağıdakı təriflərə uyğun olan terminlərdən istifadə edilmişdir:

2.1 istehlakçı: şəxsi tələbatını ödəmək məqsədi ilə mal, iş və xidmətlərdən istifadə edən, onları alan, sifariş verən, yaxud almaq və ya sifariş vermək niyyəti olan şəxs;

2.2 istehsalçı: mülkiyyət formasından və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq satış üçün mal istehsal edən müəssisə, təşkilat və ya sahibkar;

2.3 satıcı: alqı-satqı əməliyyatı aparan, mal satan müəssisə, idarə, təşkilat və ya sahibkar;

2.4 qida məhsulu: insan tərəfindən təbii və ya emal edilmiş halda istifadə edilən məhsul;

2.4.1 uşaq qida məhsulları: uşaq orqanizminin fizioloji xüsusiyyətlərinə uyğunlaşdırılmış xüsusi qida məhsulları;

2.5 qida əlavəsi: Qida məhsullarının hazırlanması zamanı məhsula müəyyən xüsusiyyətlərin verilməsi və/və ya qida məhsulunun keyfiyyətinin saxlanması məqsədi ilə məhsula xüsusi əlavə edilmiş təbii və ya süni maddə və ya onların birləşməsi.

2.5.1 bioloji aktiv əlavə: qida qəbulu zamanı istifadə üçün və ya qida məhsullarının tərkibinə daxil edilməsi üçün nəzərdə tutulmuş təbii (təbii ilə identik) bioloji aktiv maddə.

2.6 inqrediyent (komponent): qida məhsulunun hazırlanması və istehsalı zamanı istifadə olunan və hazır məhsulun tərkibində ilkin və ya dəyişilmiş şəkildə heyvan, bitki, mikrobioloji və ya mineral mənşəli məhsul və ya maddə, həmçinin təbii və ya sintetik qida əlavələri.

2.7 uydurulmuş ad: məhsulun istehlak xüsusiyyətlərini xarakterizə (təsvir) etməyən, lakin konkret, tərkibinə və orqanoleptik göstəricilərinə görə oxşar məhsulları bir-birindən fərqləndirməyə imkan verən söz və ya sözlər qrupu.

2.8 istehsal tarixi: istehsalçı və/və ya qablaşdırıcı tərəfindən qoyulan və qida məhsulunun texnoloji istehsal prosesinin bitməsi anını göstərən tarix.

2.9 qablaşdırma tarixi (maye məhsullar üçün doldurulma tarixi): qida məhsulunun istehlak tarasına yerləşdirmə tarixi.

2.10 saxlanma müddəti: müəyyən edilmiş saxlanma şərtlərinə riayət olunmaqla qida məhsullarının texniki-normativ hüquqi aktlarda göstərilən xüsusiyyətlərinin qorunub saxlandığı müddət (dövr).

Saxlama müddətinin bitməsi o demək deyildir ki, məhsul təyinatı üzrə istifadə üçün yararsızdır.

2.11 yararlılıq müddəti: məhsulun təyinatı üzrə istifadəsi üçün yararlı olduğu müddət.

2.12 satılma müddəti: qida məhsulunun istehlakçıya təklif olunduğu müddət.

3. İSTEHLAKÇI ÜÇÜN MƏLUMATIN MƏZMUNUNA DAİR ÜMUMİ TƏLƏBLƏR

3.1 İstehsalçı (satıcı) seçimin düzgünlüyünü təmin etmək üçün istehlakçıya zəruri və doğru məlumat verməlidir.

3.2 İstehlakçı üçün məlumat bilavasitə qida məhsulu ilə istehlak tarasında mətn, şərti işarələr və təsvirlər şəklində, ayrı-ayrı qida məhsulları üçün qəbul edilmiş üsul ilə istehlak tarasının, etiketin, kontretiketin, kolyeretin, yarlığın, tıxacın, qoşma vərəqənin üzərində təqdim edilir.

3.3 İstehlakçı üçün mətn şəklində olan məlumat Azərbaycan dilində yazılır. Mətn və yazılar azərbaycan dili ilə yanaşı xarici dillərə tərcümə edilə bilər. Mətn və yazılar azərbaycan dilinin normalarına və ya yazıldığı digər dillərin normalarına uyğun olmalıdır.

Azərbaycan Respublikasına idxal edilən yeyinti məhsullarının üzərindəki etikətlər və adlar, onlardan istifadə qaydaları barədə izahat vərəqələri başqa dillərlə yanaşı, azərbaycan dilinə tərcüməsi ilə müşayiət olunmalıdır.

3.4 İstehlakçı üçün məlumat, birmənalı başa düşülən, aydın, tam və doğru olmalıdır ki, istehlakçı məhsulun tərkibini, xüsusiyyətlərini, qida dəyərliliyini, təbiətini, mənşəyini, saxlanma və istifadə qaydasını, həmçinin, məhsulun bilavasitə və ya dolayı yolla keyfiyyət və təhlükəsizliyini xarakterizə edən məlumatlara dair yanılmasın və aldadılmasın, verilmiş məhsulu, bu məhsul ilə xarici görünüşü və ya digər orqanoleptik xüsusiyyətlərinə görə oxşar olan başqa məhsulla səhv salmasın.

3.5 Qida məhsulları haqqında məlumat aşağıdakılardan ibarət olmalıdır:

3.5.1 Məhsulun adı

3.5.1.1 Ad istehlakçıya aydın olmalı, məhsulu konkret və düzgün xarakterizə etməli, onun təbiətini, mənşəyini izah etməli, verilmiş məhsulu digərlərindən fərqləndirməyə imkan verməlidir. Qida məhsulunun adı aydın şəkildə olmalı, hər bir fondan seçilə bilən şriftlə yazılmalıdır.

3.5.1.2 Məhsulun fərqli vəziyyətləri və xüsusi emalı haqqında məlumat (məsələn, “qatılaşdırılmış”, “bərpa edilmiş”, “quru”, “üydülmüş”, “hisə verilmiş”, “sublimasiya edilmiş”, “pasterizə edilmiş”, “sterilizə edilmiş”, “termiki emal edilmiş”, “UYT (ultra yüksək temperatur) emal edilmiş”, “soyudulmuş”, “dondurulmuş”, “ionlaşdırıcı şüa ilə şüalandırılmış” və s.) məhsulun adına daxil edilir və ya adın bilavasitə yaxınlığında yerləşdirilir.

3.5.1.3 Qida məhsullarının adları Azərbaycan Respublikasının dövlət standartlarında müəyyən edilmiş adlara uyğun olmalıdır.

Ölkə ərazisinə idxal olan qida məhsullarının adları, Azərbaycan Respublikasının dövlət standartlarına zidd olmadığı halda, beynəlxalq, regional və xarici ölkələrin milli standartları və rəqlamentlərinə uyğun ola bilər.

Əgər Azərbaycan Respublikasının dövlət standartlarında, beynəlxalq, regional və xarici ölkələrin milli standart və rəqlamentlərində qida məhsullarının konkret adları müəyyən edilməmişdirsə, istehsalçı özü 3.5.1-ci yarımbəndin tələblərini nəzərə alaraq məhsulu adlandırır.

3.5.1.4 Aşağıdakılara yol verilmir:

- qida məhsulunun xüsusiyyətinə, eyniliyinə, tərkibinə, miqdarına, saxlanma və ya yararlılıq müddətinə, mənşəyinə, qida məhsulunun hazırlanma üsuluna dair istehlakçıları yanıldan ad verməyə, məhsulun malik olmadığı xüsusiyyətləri, həmçinin müalicəvi olduğunu qeyd etməyə, qida məhsullarının adlarında məhsulun tərkibində olmayan maddə və ya onun birləşməsinin adından istifadə etməyə. Qida məhsullarının tərkibinə qida məhsullarına (inqrediyentlərinə) oxşar aromatizator əlavə etdikdə, qida məhsulunun adında həmin məhsulun dad və/və ya ətirə malik olduğu qeyd edilməlidir. Müəyyən təbii məhsula xas olmayan və ya kompleks ətirli məhsullar üçün onların ətirləşdirildiyi qeyd edilir (konkret ətir qeyd edilmədən);

- müxtəlif qida məhsullarına bir ad vermək.

3.5.1.5 Məhsulun “Yalnız üzvi gübrələrdən istifadə etməklə yetişdirilmişdir”, “Pestisidlərdən istifadə etmədən yetişdirilmişdir”, “Mineral gübrələrdən istifadə etmədən yetişdirilmişdir”, “Vitaminləşdirilmişdir”, “Konservantsız” kimi xüsusiyyətləri haqqında məlumatın verilməsi, yalnız istehsalçıda qeyd edilmiş məlumatın təsdiqi olduğu halda icazə verilir.

Qida məhsullarının üzərinə “Ekoloji təmiz” yazısının göstərilməsinə icazə verilmir.

3.5.1.6 Yuxarıda verilmiş tələblərə əsasən tərtib edilmiş qida məhsulunun adı firma adı, uydurulmuş ad, istehsal edildiyi yerin adı, istehsalçının adı və digər adlar ilə, firma nişanı vurulmaqla tamamlana bilər.

3.5.2 İstehsalçının adı və yerləşdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı. İxrac üçün nəzərdə tutulmuş qida məhsullarının istehsalçısının hüquqi ünvanı onun yerləşdiyi ölkənin dilində, latın hərfləri ilə, istehsalçının adı isə azərbaycan dilində qeyd olunur.

Əgər xammal, yarımfabrikatlar, qida məhsulları (məsələn çay, kofe, kəsim üçün mal-qara və quşlar və ya emal üçün ət, süd, bitki yağı, yarma, un və s.) onların xassələrini dəyişdirən və/ və ya istehlakçı üçün hazır (o cümlədən qablaşdırılmış) məhsul halına salan, texnoloji emalı aparan müəssisələrə gətirilsə, belə qida məhsullarının istehsalçısı və qablaşdırıcısı həmin müəssisələr sayılır.

“(İstehsalçı-şirkət, firmanın adı) nəzarəti altında istehsal edilmişdir” yazısını göstərmək olar. Belə yazıdan sonra istehsalçı-şirkət, firmanın ölkəsi və hüquqi ünvan göstərilir.

3.5.3 İstehsalçının və ya firmanın yerləşdiyi ölkədə müəyyən edilmiş qaydalara əsasən qəbul və təsdiq olunan **istehsalçının əmtəə nişanı** (əgər varsa).

3.5.4 Netto kütlə, həcm və ya məhsulun miqdarı

Qablaşdırılmış maye məhsullar üçün həcm, digərləri üçün netto kütlə qeyd olunur.

Netto kütlə q və ya kq ilə, həcm l və ya ml, sm³ və ya dm³ göstərilir.

Əsas komponenti maye halında olan məhsullarda (siropda, duzda, marinadda, şorabada, meyvə və ya tərəvəz şirəsində, bulyonda və s.) ümumi nominal netto kütlədən başqa, əsas komponentin də nominal netto kütləsi göstərməlidir.

Saxlanma zamanı həcmi və ya xalis kütləsi azalan, həmçinin tək-tək qablaşdırılmış və ya “çəki” ilə satılan (istehlakçının iştirakı ilə çəkilən) məhsulların üzərində xalis kütlənin və ya həcmi qeyd edilməməsinə yol verilir.

3.5.5 Məhsulun tərkibi

Yalnız bir inqrediyentdən ibarət olan məhsullar istisna olmaqla bütün digər məhsullar üçün inqrediyentlərin siyahısı göstərməlidir.

Siyahıdan öncə “Tərkibi” başlığı qoyulmalıdır. İnqrediyentlər, istehsal zamanı kütlə payının azalması ardıcılığı ilə sıralanır.

Əgər istifadə edilən inqrediyentin tərkibinə iki və ya daha çox inqrediyent daxildirsə, belə mürəkkəb inqrediyentin öz adı altında inqrediyentlər siyahısına daxil edilməsinə yol verilir. Bu halda belə mürəkkəb inqrediyentin bilavasitə adından sonra mötərizədə onun tərkib hissəsi olan inqrediyentlərin siyahısı azalma qaydasında proporsiyaya uyğun göstərilir.

Hazır qida məhsulunda mürəkkəb inqrediyentin kütlə payı 2%-dən az olduqda onun tərkibinə daxil olan inqrediyentlərin sadalanmamasına yol verilir.

Resepturaya daxil olan su bərpa edilmiş məhsulların, həmçinin şoraba, marinad, sirop, bulyon, duz və digərlərinin tərkib hissəsi olduğu hallar istisna olmaqla, bütün digər hallarda inqrediyent siyahısında qeyd edilməlidir.

Aşağıdakı məhsullar inqrediyent kimi qəbul edilmir :

- karbon 4-oksit (məhsulun təsvirində (üzərində) onun qazlı olduğu qeyd edilmişdirsə)

- məhsulun istehsalı zamanı müvəqqəti ayrılan, sonradan yenidən məhsula daxil edilən, miqdar nisbəti ilə tərkibdə ilkin miqdarı aşmayan uçucu komponentlər;

- istehsal prosesi üçün zəruri olan, hazır məhsulun tərkibinə daxil olmayan maddə və köməkçi materiallar ;

- qida məhsulunun bir və ya bir neçə inqrediyentinin tərkibinə daxil olan qida əlavələri, əgər son məhsulda onlar artıq texnoloji təsir göstərmirsə;

- həlledici və ya daşıyıcı kimi istifadə edilən maddələr.

Texniki şərtlər, ümumi texniki şərtlər və ya standartlaşdırılmış terminlər üzrə Azərbaycan Respublikasının dövlət standartları olan, inqrediyent kimi istifadə olunan məlum məhsullar üçün “günəbaxan yağı”, “inək yağı”, “nişasta”, “balıq”, “quş əti”, “pendir”, “ədviyyatlar”, “şəkər”, “qlükoza”, “saqqız üçün elastik əsas” və s. kimi adlardan istifadə etmək olar.

Qida məhsulunun istehsalında və istifadə edilmiş xammalın tərkibində qida əlavələrinin, bioloji aktiv əlavələrin, aromatizatorların, onlara xas olmayan ionlaşdırıcı şüalanmaya məruz qalmış zülal tərkibli komponentlər əlavə edilmiş qeyri - ənənəvi tərkibli qida məhsullarının istifadə edildiyi haqda mütləq məlumat verilməlidir.

Geni modifikasiya olunmuş bitkilərdən, yaxud müasir biotexnologiya və gen mühəndisliyi metodları ilə yaradılmış kənd təsərrüfatı bitki materiallarının və ya genetik modifikasiya olunmuş bitkilərin genetik materiallarından məhsulun istehsalında istifadə olunması qadağandır.

Qida əlavələri qeyd edildikdə, aşağıdakı qida əlavələri qrupları adlarından istifadə edilir: antioksidləşdirici; unun emalı üçün maddələr; yaprıxmaya və nahamarlığa qarşı maddələr; rəng qoruyucu maddələr; nəmsaxlayıcı agentlər; şirələyici; jele əmələgətiricilər; qatılaşıdırıcılar; turşular; konservantlar; rəngləyicilər; doldurucular; bərkidici; köpükyaşırıq; köpükyaşırıq; propellentlər, şirənləşdiricilər, yumşaldıcılar; tənzimləyicilər; stabilizatorlar; sıxlaşdırıcılar; dad və qoxu gücləndiriciləri; emulqatorlar; emulqasiyaedici duzlar.

Qrup adından sonra, Beynəlxalq nömrələmə sisteminə və ya Avropa nömrələmə sisteminə (E) əsasən (INS) indeks və ya qida əlavəsinin adı qeyd edilir.

Aromatizatorlar üçün qeyd edilməlidir: məhsulun necə olduğundan asılı olaraq "təbii", "təbii ilə identik" və ya "süni".

Etiketdə yazılan tonuslaşdırıcı, hormona bənzər və insan orqanizmi toxumalarının böyüməsinə təsir edən xüsusiyyətlərə malik bioloji aktiv əlavələr, tərkibində belə bioloji aktiv əlavələr olan qida əlavələri və qida məhsulları, həmçinin, tərkibində onlara xas olmayan zülal xassəli komponentlərdən ibarət qeyri-ənənəvi tərkibli qida məhsulları haqqında məlumat onların müxtəlif növ xəstəlik hallarında istifadəsini qadağan edən əks göstərişləri daxil etməlidir.

Müəyyən növ qida əlavəsi və ya qida məhsulunun istifadəsini qadağan edən xəstəliklər Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir.

Məhsulun xüsusi qidalandırıcı xüsusiyyətləri, müalicəvi, pəhriz və ya profilaktiki təyinatı, tərkibində bioloji aktiv maddələrin olması, zərərli olan maddələrin olmaması və ya digər analoji xüsusiyyətlər haqqında məlumatlar, istehsalçıda bu məlumatların təsdiqi olduğu halda etiketdə qeyd edilə bilər. Bioloji aktiv maddələrin, vitaminlərin və mineral maddələrin miqdarı onların yalnız istehsal zamanı əlavə edildiyi halda qeyd edilir.

İstehsalçının istəyi ilə məhsulun tərkibində təbii halda olan mineral maddələri və vitaminləri (miqdarını göstərməməklə) qeyd etməyə icazə verilir. Belə məhsulun müəyyən edilmiş qaydaya uyğun gündəlik istifadə norması haqqında tövsiyə olmalıdır.

Ayrı – ayrı məhsulların tərkibi haqqında əlavə məlumat bu standartın 4-cü bölməsində verilmişdir.

3.5.6 Qida dəyərliliyi (kalorilik və ya enerji dəyərliliyi, zülalların, yağların, karbohidratların, vitaminlərin, makro və mikro-elementlərin miqdarı) 4-cü bölməyə uyğun.

Qidalandırıcı maddələrin miqdarı haqqında məlumat məhsulun yeyilə bilən hissəsinin 100q, 100 ml və ya 100 sm³-də olan karbohidratların, zülalların, yağların, makro və mikro elementləri kütləsi kimi, kalorilik/enerji dəyəri 100 q, 100 ml və ya 100 sm³-də məhsula hesablanmış kkal və/və ya kilocoul ilə ifadə olunur.

Zülalların, yağların, karbohidratların miqdarı və kalorilik/enerji dəyəri haqqında məlumat yalnız o zaman göstərilir ki, bu göstəricilərin 100 q (ml, sm³) qida məhsulda olan miqdarı ən azı 2% , mineral maddə və vitaminlər üçün isə tövsiyyə edilən gündəlik istehlak normasından ən azı 5% olsun.

3.5.7 Uşaq, pəhriz qida məhsulları və bioloji aktiv əlavələrin təyinatı və istifadə şərtləri.

3.5.8 Qida məhsullarının konsentratları və yarımfabrikatları üçün hazır xörəklərin hazırlanması üzrə tövsiyyələr. Digər qida məhsullarının istifadəsi üçün göstərilən tövsiyyələr yalnız o zaman qeyd edilir ki, onların düzgün istifadəsi belə məlumatın olmadığı təqdirdə çətinlik yaratsın və ya onların səhv hazırlanması istehlakçının sağlamlığına, onun əmlakına ziyan vursun, məhsulun xarab olmasına və ya qeyri-effektiv istifadəsinə səbəb olsun.

3.5.9 Qida məhsullarının saxlanma şərtləri

Xüsusi saxlanma şəraiti (aşağı temperatur, havanın müəyyən rütubəti, işıq rejimi və s.) tələb olunan məhsullar üçün saxlanma şəraiti o halda göstərilir ki, bu məhsulların istehsal olunduğu müvafiq sənədlərdə saxlanma şəraitinə olan tələblər müəyyən edilmişdir. Konservləşdirilmiş məhsullar üçün qab açıldıqdan sonra saxlanma şərtləri göstərilə bilər.

3.5.10 Yararlılıq müddəti

Yararlılıq müddəti istehsal tarixindən hesablanır. Yararlılıq müddəti istehsalçı tərəfindən, müəyyən edilmiş saxlanma şəraitini qeyd etməklə təyin edilir.

Yararlılıq müddəti aşağıdakı kimi göstərilə bilər: “yararlıdır ____ (saat, sutka, ay və ya il)”, “yararlıdır ____ (tarix) dək” , “____ (tarix) dək istifadə etmək”.

Əgər qida məhsulunun yararlılıq müddəti “yararlıdır ____dək” və ya “____dək istifadə edilməlidir” sözlərindən sonra göstərilmişdirsə istifadə müddətinin bitməsi: gün, ay, il- yararlılıq müddəti 3 aydan çox deyilsə, ay, il- əgər yararlılıq müddəti 3 aydan çoxdursa yararlılıq müddəti göstərilən ayın birinədək davam edir.

Əgər yararlılıq müddəti saatlarla hesablanırsa, “...saat ərzində yararlıdır” qeyd olunur.

Yararlılıq müddəti 3 aydan çox olan zaman gün, ay, il qeyd etməyə icazə verilir. Bu halda yararlılıq müddəti istehlak tarasında göstərilən günədək davam edir.

3.5.11 Saxlanma müddəti

İstehsalçı qida məhsulları üçün saxlanma müddətini göstərə bilər.

Qida məhsullarının saxlanma müddəti istehsal tarixindən hesablanır və aşağıdakı kimi göstərilir: “saxlanma müddəti ____ (tarix)-dək”, “saxlanma müddəti ____ (gün, ay və ya il)”.

3.5.12 Qida məhsulunun satış müddəti, məhsulun saxlanma və ev şəraitində təyinatı üzrə istifadə müddəti nəzərə alınmaqla istehsalçı tərəfindən müəyyən edilir.

Qida məhsullarının satış müddəti istehsal tarixindən hesablanır və aşağıdakı kimi göstərilir: ____ “(saat, tarix)-dək satılmalıdır” və ya ____ “(saat, sutka) ərzində satılmalıdır”.

3.5.13 İstehsal tarixi və qablaşdırma tarixi

İstehsal tarixi aşağıdakı sözlərlə göstərilir:

“İstehsal edilib ____ (tarix)”, qablaşdırma tarixi “qablaşdırılmışdır ____ (tarix)”. Əgər məhsulu istehsal edən və qablaşdıran, eyni zamanda istehsalçı həm də qablaşdırandırsa və ya 3.5.2-ci yarımbəndinə əsasən qablaşdırıcı istehsalçı hesab edildisə, istehsal və qablaşdırma aşağıdakı sözlərlə qeyd edilir: “istehsal edilmiş və qablaşdırılmışdır ____ (tarix)”. Şərab, alkoqollu və alkoqolsuz içkilər, mineral sular, pivə, sirkə üçün eyni zamanda istehsal və qablaşdırma tarixi hesab edilən doldurulma tarixi qeyd edilir; yumurtalar üçün – eyni zamanda istehsal tarixi hesab edilən, sortlaşdırma tarixi qeyd edilir. Qida məhsulu istehsalının texnoloji prosesi çəkilib qablaşdırmadan sonra da davam edirsə (məsələn sterilizə, soyudulma, yetişmə və s.) yalnız istehsal tarixi göstərilir.

İstehsal və qablaşdırma tarixi gün, ay, ili göstərən iki rəqəmli ədədlər şəklində (məsələn, 22.06.02) və ya etiketdə olan rəqəmlərin qarşısında qeydlər şəklində göstərilir və ya tarixi göstərilən yerə istinad kimi işarə olunur.

Yararlılıq müddəti saatlarla hesablanan məhsullar üçün istehsal və qablaşdırma tarixlərinə saat da əlavə edilir (məsələn, saat 13, 22.06.02).

Ayrı-ayrı məhsullar üçün istehsal və qablaşdırma tarixlərinin göstərilməsi haqqında əlavə məlumat bu standartın 4 – cü bölməsində verilmişdir.

3.5.14 Qida məhsulları haqqında məlumatda yararlılıq müddəti və/və ya saxlanma müddəti və/və ya satış müddəti qeyd edilir. Doğranmış və/və ya çəkilib qablaşdırılmış qida məhsulları üçün yararlılıq müddəti və/və ya saxlanma müddəti və/və ya satış müddəti istehsalçının müəyyən etdiyi müddət nəzərə alınmaqla qablaşdırıcı tərəfindən istehlak tarasına vurulur.

3.5.15 Məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən müvafiq sənədin işarəsi (təsdiq edildiyi il göstərilmədən yazılmağa icazə verilir) olmalıdır.

İdxal edilmiş məhsullar üçün bu məlumatın qeyd edilməməsinə yol verilir.

3.5.16 Qida məhsullarının uyğunluğunun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

Texniki normativ hüquqi aktların tələblərinə uyğunluğu təsdiq edilmiş məhsullara milli uyğunluq nişanı vurulur.

Müvafiq texniki rəqlamentin qəbul edilməsinə qədər uyğunluq sertifikatı ilə təsdiq olunmuş kütləvi istehsal edilən qida məhsullarının uyğunluğun təsdiqlənməsi istehsalçı qida məhsullarına müvafiq qaydada məcburi sertifikatlaşdırmaya aid olan uyğunluq nişanı ilə damğalayır. Qida məhsullarının könüllü sertifikatlaşdırılması isə müvafiq könüllü sertifikatlaşdırma sistemində tətbiq edilən uyğunluq nişanı ilə damğalanır.

Uyğunluğun bəyannamə formasında təqdim edilən məcburi sertifikatlaşdırmaya aid olan qida məhsullarına dair uyğunluğun təsdiqi barədə məlumat, uyğunluğun bəyannamə sisteminə aid tətbiq edilən uyğunluq nişanı ilə damğalanır.

Qablaşdırılmamış qida məhsullarının uyğunluğunun təsdiqi haqqında məlumat müşayiətedici sənədlərdə verilir və ya ticarət salonunda vurulur.

3.6 Məhsul 3.1-3.5 yarımbəndlərinə zidd olmayan, məhsulu(bir yaşınadək uşaqlar üçün olan qida məhsulları və alkoqollu məhsullardan başqa), istehsalçı və istehlakçını xarakterizə edən əlavə məlumat, o cümlədən reklam ilə müşayiət oluna bilər və üzərində ştrix kod göstərilə bilər.

3.7 Məlumatın yerləşdirilməsi

3.7.1 Məlumat hər bir istehlak tarasının üzərində, oxunması rahat olan yerdə yazılmalıdır. Rəngsiz istehlak tarasına doldurulan şəffaf, rəngsiz maye məhsullarının qablaşdırma tarixi etiketin əks tərəfində yazıla bilər.

3.7.2 Əgər istehlak tarasında məhsul haqqında zəruri məlumatı bütövlükdə göstərmək mümkün deyilsə, məhsul haqqında məlumat, istehsalçının istəyinə görə, əlavə vərəqdə yazılaraq fərdi və ya qrup istehlak taranın hər bir vahidinə əlavə edilə bilər; həmçinin, qida məhsulları dəstlərlə satılan qrup istehlak tarasının hər bir vahidi istehlakçı üçün məlumatla müşayiət edilə bilər.

Kiçik ölçülü istehlak tarasına qablaşdırılmış uşaq qida məhsulları haqqında çatışmayan məlumat fərdi istehlak tarasının hər bir vahidinə qoyulan əlavə vərəqdə göstərilir.

3.7.3 Qabaqcadan çəkilib qablaşdırılmamış qida məhsullarının istifadəçilərə satılması zamanı, qida məhsulu ticarət obyektlərində istehlakçının iştirakı ilə qablaşdırıldıqda, həmin məhsullar haqqında məlumatı bu standart ilə müəyyən edilmiş tələblərə uyğun satıcının istəyinə görə istehlak taranın hər bir vahidinə qoyulan əlavə vərəqdə, və ya qiymət cədvəlində, və ya məhsula bilavasitə yaxın olan yerdə ticarət salonunda yerləşdirməyə yol verilir.

3.8 Məlumatın təsvir edilməsi üsulu

3.8.1 Məlumat hər hansı bir üsulla yazılmalı, aydın və asan oxuna bilən olmalıdır.

Əgər məhsulun yerləşdirildiyi qrup istehlak tarası əlavə örtüklə örtülmüşdürsə, ya daxildəki qablaşdırmanın etiketi örtüyün altından aydın şəkildə oxunmalıdır, ya da xarici qaba analoji etiket vurulmalıdır.

Qida ilə təmasda olan məlumatın vurulma vasitəsi qida məhsulunun keyfiyyətinə təsir etməməli, saxlanma və daşınma və satılma zamanı markalanmanın dayanıqlı olmasını təmin etməlidir.

4 QIDA MƏHSULLARI QRUPLARI ÜZRƏ MƏLUMAT SİYAHISI

4.1 Uşaq qida məhsulları:

- məhsulun adı, onun uşaq qidası üçün nəzərdə tutulduğunu əks etdirməlidir. Bu əsas inqrediyentə və məhsulun konsistensiyasına uyğun olmalıdır. Bir yaşadək körpənin qidası üçün nəzərdə tutulan süd məhsulları və ana südü əvəzedicilərinin adında "Ana südünə yaxın" ifadəsindən istifadə etməyə icazə verilmir;

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında

yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı.

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütlə və ya həcm;
- məhsulun tərkibi;
- qida dəyərliliyi;
- vitamin və mineral maddələrin miqdarı (daxil edildikdə);
- istehlak qabının açılmasından öncə və sonra saxlanma şərtləri;
- yararlılıq müddəti;
- hazırlanma qaydası (zəruri olduqda);
- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;
- təyinatı və istifadə şərtləri (zəruri olduqda);
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- əsas inqrediyentlərin heyvan və ya bitki mənşəli olması haqqında məlumat;
- kimyəvi tərkibi haqqında məlumat;
- ana südünün üstünlüyü qeyd olunmalı;
- “ana südünə oxşar” və ya “ana südünün əvəzedicisi” ifadəsindən istifadə edilməməli;
- yalnız həkim məsləhəti ilə istifadə edilə bilməsi haqqında məlumat olmalı;

“Körpələrin qidalanması haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 7.5-ci yarımbəndinə əsasən süni qida məhsullarının Respublikamıza 3-cü ölkədən idxalı qadağandır.

Ana südü əvəzedicilərinin istehlak tarasında, ana südünün üstünlükləri və həkim tərəfindən qidalanma sxeminin təyin edilməsinin vacibliyi haqqında məlumat göstərilir. İstehlak tarasının üzərində uşaq şəklinin təsvir edilməsinə icazə verilmir. Körpələrin əlavə qidalanması üçün məhsulun istehlak tarasına qidalanmanı hansı yaşdan başlanması haqqında tövsiyə verilməlidir.

Uşaq qidası üçün nəzərdə tutulmuş konserv bankalarının üzərinə konservlərin istehsal tarixi (gün, ay, il) və yararlılıq müddəti göstərilməlidir.

4.2 Ət və ət məhsulları

4.2.1 Cəmdək, yarıməcəmdək və dörddəbir cəmdək halında olan ət

- ətin baytarlıq möhürlənməsi göstərişinə uyğun olaraq oval formalı dövlət baytarlıq möhürünün vurulması;

- əmtəə möhürü (köklük dərəcəsindən asılı olaraq kateqoriyası) və möhürlər;

4.2.2 Cəmdək, yarımcəmdək və dörddəbir cəmdək halında olan ətdən başqa bütün məhsulların adları

4.2.2.1 Məlumatın məzmununa dair ümumi tələblər:

- məhsulun adı;
- kateqoriyası, növü (əgər varsa);
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı.

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütləsi və ya miqdarı;
- məhsulun tərkibi;
- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;
- qida dəyərliliyi;
- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;
- saxlanma şəraiti;
- yararlılıq müddəti;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi.
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.2.2.2 Məlumatın məzmununa dair əlavə tələblər

Qablaşdırılmış ət:

- termiki vəziyyəti (soyudulmuş, dondurulmuş).
- növü.

Bloklarda dondurulmuş ət və əlavə ət məhsulları:

- kateqoriyası (əlavə ət məhsulları üçün), növü (əgər varsa).

Əlavə ət məhsulları:

- kateqoriyası;
- termiki vəziyyəti (soyudulmuş, dondurulmuş).

Yarımfabrikatlar, kulinariya məmulatları:

- termiki vəziyyəti (soyudulmuş, dondurulmuş);
- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;
- hazır xörəklərin hazırlanması üzrə tövsiyələr.

Kolbasa məmulatları və ətdən hazırlanmış məhsullar:

- termiki vəziyyəti (soyudulmuş, dondurulmuş);
- “vakuum altında qablaşdırılmışdır” (qablaşdırmada vakuum olduqda).

Süni qilafda olan kolbasa məmulatlarında, məlumatın qismən və ya birbaşa qilafın üzərinə vurulmasına icazə verilir.

Ət və ət-bitki konservləri:

- Ət, yağ, əlavə ət məhsulları, bitki mənşəli komponentlərin (ət-bitki konservləri üçün) kütlə payı. Paşetlər, qiyməli, vətçina ilə konservlər, ət ilə sıyıqlar və digər bircins və xırda doğranılmış məhsullar üçün ət, yağ, əlavə ət məhsulları, bitki mənşəli komponentlərin kütlə payı onların resepturaya əsasən daxil edilməsinə uyğun qeyd edilir;

- istifadə üçün hazırlama qaydası (istifadədən öncə xüsusi emal tələb edən konservlər üçün);

- bankaların qapağı üzərinə və ya altına (Laminasiya edilmiş alüminium folqadan hazırlanmış bankalar üçün) konserv məhsulunun istehsal tarixi (gün, ay, il) və yararlılıq müddəti yazılır.

Azərbaycan Respublikasında istehsal edilmiş məhsullar üçün növbə (briqada) nömrəsi, çeşid nömrəsi, sahənin indeksi və istehsalçı-müəssisənin nömrəsi müəyyən edilmiş qaydada bankanın üzərində yazılır.

Laminasiya edilmiş alüminium folqadan hazırlanmış bankalara əlavə olaraq konservlərin son istifadə tarixi (gün, ay, il) qeyd edilir.

Məhsulun şüşə bankalara qablaşdırılması zamanı, məlumatın etiket və/və ya şüşə, və/və ya qapaq üzərində qeyd edilməsinə icazə verilir.

Heyvan piyləri

Bankalara qablaşdırılmış piylər üçün məlumat 4.2.2.2 üzrə (bölmə “Ət və ət-bitki konservləri” bölməsi).

Ət sənayesinin digər qida məhsulları (qida bulyonları, ekstrugen, quru səhər yeməyi:

- istifadə üzrə tövsiyyələr.

4.3 Quş əti, yumurta və onların emalından alınan məhsullar

4.3.1 Cəmdək halında olan quş əti (istehlak tarasına qablaşdırılmamış):

- baldırın xarici səthinə vurulmuş və ya ayağına birləşdirilmiş etiket şəklində əmtəə möhürü (növü və ya kateqoriyası). İstehlak tarasına qablaşdırılmamış quş cəmdəkləri yığılmış yeşiklərdə göstərilən məlumat:

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında

yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı.

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- quşun növü və yaşı (məsələn, “toyuq” və ya “cücələr”, “ördək” və ya “ördək balaları” və s.)
- cəmdəklərin sayı;
- netto və brutto kütlə;
- növü və kateqoriyası (əgər varsa);
- “Dövlət baytarlıq nəzarəti” ifadəsi;
- ölkə və mənşə yerinin adı;
- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;
- yararlılıq müddəti və saxlanma şərtləri;
- termiki vəziyyət (soyudulmuş, yüngül dondurulmuş və ya dərin dondurulmuş)
- quş cəmdəklərinin emalı üsulu (içalatı təmizlənmiş, içalatı yarımçıq təmizlənmiş, içalat və boyun komplekti ilə içalatı təmizlənmiş)
- dan hazırlanmış plyonka ilə qorunmuşdur (əgər cəmdəklər plyonka əmələ gətirən agentlər ilə örtülmüşdürsə)
- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri (istifadə edildiyi halda);
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi.
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.3.2 İstehlak tarasına qablaşdırılmış cəmdək, yarım cəmdək və dörd dərəcəli cəmdək halında olan quş əti:

- məhsulun adı (cəmdək, yarım cəmdək, bud, boyun, qanadlar və s.), quşun növü və yaşı daxil olmaqla (məsələn, “toyuq”, “cücə”, “ördək”, “ördək balaları” və s.);
- növü və kateqoriyası (əgər varsa);
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı.
- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- emal üsulu (bütöv cəmdək üçün – içalatı təmizlənmiş, içalatı yarımçıq təmizlənmiş, içalat və boyun komplekti ilə içalatı təmizlənmiş)

- qoruyucu örtüklər, konservant, qeyri - ənənəvi tərkibli qida məhsulu;

- “Dövlət baytarlıq nəzarəti” ifadəsi (bütöv cəmdəklər üçün);

- termiki vəziyyət (soyudulmuş, dondurulmuş, yüngül dondurulmuş, dərin dondurulmuş);

- netto kütlə (cəmdəklər üçün hər bir istehlak tarası vahidinin üzərində netto kütlə və ya hər bir nəqliyyat tarası vahidinin üzərində ümumi netto kütlə qeyd edilir).

- qida dəyərliliyi;

- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;

- yararlılıq müddəti və saxlanma şərtləri;

- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;

- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.3.3 Sümüksüz quş əti (tikə və mexaniki üsulla sümüksüzləşdirilmiş, o cümlədən, bloklarda dondurulmuş):

- məhsulun adı, quşun növü və yaşı daxil olmaqla;

- qida dəyərliliyi;

- sort (əgər varsa);

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);

- termiki vəziyyət (soyudulmuş, dondurulmuş, yüngül dondurulmuş və ya dərin dondurulmuş);

- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;

- yararlılıq müddəti və saxlanma şərtləri;

- netto, brutto kütlə;

- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;

- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.3.4 Quş ətindən konservlər və ət – bitki konservləri:

- 4.2.2.1 və 4.2.2.2 üzrə.

4.3.5 Əlavə ət məhsulları:

- məhsulun adı, quşun növü və yaşı daxil olmaqla;

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan

gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütlə;
- qida dəyərliliyi;
- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;
- yararlılıq müddəti və saxlanma şərtləri;
- termiki vəziyyət (soyudulmuş, dondurulmuş, yüngül dondurulmuş və ya dərin dondurulmuş);
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi.
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.3.6 Quş ətindən hazırlanmış yarımfabrikatlar:

- məhsulun adı, quşun növü və yaşı daxil olmaqla;
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütlə;
- məhsulun tərkibi;
- termiki vəziyyət (soyudulmuş, dondurulmuş, yüngül dondurulmuş və ya dərin dondurulmuş);
- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;
- hazır xörəklərin hazırlanması üzrə tövsiyələr;
- yararlılıq müddəti və saxlanma şərtləri;
- qida əlavələri, aromatizatorlar, bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;
- qida dəyərliliyi;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.3.7 Quş ətindən hazırlanmış kolbasa və kulinariya məmulatları:

- məhsulun adı;
- növü (əgər varsa);
- istehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan

gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- çəkilib qablaşdırılmış məmulatlar üçün netto kütlə;
- termiki vəziyyət (soyudulmuş, dondurulmuş, yüngül dondurulmuş və ya dərin dondurulmuş);
- məhsulun tərkibi;
- qida dəyərliliyi;
- vakuum altında qablaşdırılmışdır (əgər varsa);
- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;
- yararlılıq müddəti və saxlanma şərtləri;
- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulun inqrediyentləri;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə biləcəyi sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

Süni qılafalarda olan kolbasa məmulatlarında məlumatın (tam və ya qismən) bilavasitə qılafın üzərində göstərilməsinə yol verilir.

4.3.8 Quşun növünə görə əridilmiş piylər:

- piyin adı və növü;
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütlə;
- qida dəyərliliyi;
- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;
- yararlılıq müddəti və saxlanma şərtləri;
- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.3.9 Ərzaq üçün yumurta (quşların növünə görə)

4.3.9.1 İstehlak qabına qablaşdırılmamış yumurtalar üçün məlumata daxildir:

- növ və kateqoriya;

- istehsal tarixi (sortlaşdırma tarixi) (pəhriz yumurtaları üçün).

4.3.9.2 İstehlak tarasında olan məlumat (yumurtaların istehlak tarasına qablaşdırılması zamanı):

- məhsulun adı;

- növü və kateqoriyası;

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);

- yumurtaların sayı;

- növlərə ayrılma tarixi;

- qida dəyərliliyi;

- yararlılıq müddəti və saxlanma şərtləri;

- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;

- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

Markalanma taranın üzərinə etiket şəklində vurulduqda istehlak tarasına qablaşdırılmış yumurtaların üzərinə bu məlumatın vurulmamasına yol verilir. Etiket, elə yerləşdirilməlidir ki, istehlak tarası açıldıqda, o, parçalansın.

Məhsulu, istehsalçını xarakterizə edən digər məlumat, o cümlədən reklam məhsulu müşayiət edə bilər, həmçinin ştrix kod göstərilə bilər.

4.3.9.3 Nəqliyyat tarasının hər bir qablaşdırma vahidinin hər iki üz səthinə aşağıdakı markalanma ilə etiket vurulur:

- məhsulun adı;

- növü və kateqoriyası;

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);

- yumurtaların sayı;

- növlərə ayrılma tarixi;

- yararlılıq müddəti və saxlanma şərtləri;

- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;

- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.3.10 Yumurta məhsulları istehlak tarasında:

- məhsulun adı;
- əgər məhsulun müəyyən emalı həyata keçirilmişdirsə, emal üsulu (pasterizə edilmiş, turşulaşdırılmış, şəkərsizləşdirilmiş və s);
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı
- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütlə;
- məhsulun tərkibi;
- qida dəyərliliyi;
- konservantlar, qida və digər əlavələr (istifadə olduqda);
- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;
- yararlılıq müddəti və saxlanma şərtləri;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.4 Süd, süd məhsulları və süd tərkibli məhsullar:

- məhsulun adı (termiki emal istifadə edildikdə, qida məhsulunun istehlak tarasına qabına qablaşdırmadan bilavasitə əvvəl və/və ya qablaşdırmadan bilavasitə sonra termiki emal üsulu qeyd edilir);
 - tərkibində süd olan məhsullar üçün yağın, o cümlədən süd yağının faizlə kütlə payı (dondurma və şirələnmiş kəsmik sırokları üçün qeyd edilmir);
 - növü (əgər varsa);
 - İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı.
 - istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
 - məhsulun netto kütləsi və ya həcmi;
 - məhsulun tərkibi.
- Şirənin tərkibinə daxil olan inqrediyentlər ümumi inqrediyent siyahısında sadalanır:

- Qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;

- qida dəyərliliyi. Tərkibində saxaroza olan məhsulların qida dəyərliliyi haqqında məlumatda, karbohidratların miqdarından başqa, 100 q-da (ml, sm³) olan saxarozanın miqdarı göstərilir;

- Süddən, süd inqrediyentlərindən və ya mürəkkəb tərkibli xammaldan hazırlanmış məhsullar üçün hazır məhsulda olan turş süd bakteriyalarının (əgər varsa), bifidobakteriyaların (əgər varsa), probiotiklərin (əgər varsa), mayaların (əgər varsa) (1q məhsulda KƏGV) miqdarı, əgər məhsulun istehsal olunduğu sənəddə belə tələblər varsa;

- saxlanma şərtləri;

- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;

- yararlılıq müddəti (dondurmadan başqa);

- saxlanma müddəti (dondurma üçün);

- realizə müddəti.

- hazır xörəklərin hazırlanma üsulu və şərtləri (süd yarımfabrikatları və konsentratlar üçün);

- **istifadə şərtləri.** Yalnız müalicəvi – profilaktik, geropəhriz və xüsusi professional və idman yükünə malik insanlar üçün nəzərdə tutulmuş məhsullar üçün qeyd edilir; zəruri olduqda əks göstərişlər də qeyd edilir.

- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi.

- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.4.1 Konservləşdirilmiş və quru süd məhsulları və tərkibində süd olan məhsullar

Əlavə olaraq aşağıdakı məlumat qeyd edilir:

- yararlılıq müddəti üçün. Əgər yararlılıq müddəti “.....dək yararlıdır” və ya “.....dək istifadə edilməlidir”, sözlərilə göstərilirsə onların yanında tarixin göstərildiyi yer qeyd edilir.

Əgər yararlılıq müddəti “...ərzində yararlıdır” və ya “...ərzində satılmalıdır” sözlərlə ifadə olunursa, onda bu ifadənin yanında qeyd edilir “istehsal tarixi bankanın qapağında qeyd edilmişdir” və ya “istehsal tarixi bankanın qapağında birinci (və ya ikinci) sırada qeyd edilmişdir” və ya “istehsal tarixi bağlamanın alt qapağında qeyd edilmişdir”;

- Bankaların qapağına, altına və ya bağlamanın alt qapaqlarına istehsal tarixi və konservlərin yararlılıq müddətinin bitmə tarixi (gün, ay, il) yazılır.

Azərbaycan Respublikasında istehsal edilmiş məhsullar üçün növbə (briqada) nömrəsi, çeşid nömrəsi, sahənin indeksi və istehsalçı-təşkilatın nömrəsi müəyyən edilmiş qaydada bankanın üzərində yazılır.

4.4.2 Pendir istehsalı məhsulları

Əlavə olaraq aşağıdakı məlumat yazılır:

- yağın kütlə payının faizlə göstəricisi (quru maddəyə hesablanaraq);
- pendirin tərkibi haqqında məlumatda istifadə edilmiş bakterial maddənin və ya qatqının adı və mənşəyi göstərilməklə konkret süd çürüdücü maddənin adı;

- pendirin üzərindəki yazılar təhlükəsiz yuyulmayan, müəyyən edilmiş qaydada süd məhsulları ilə təmasına icazə verilən boya ilə vurulur.

4.5 Balıq, qeyri – balıq istehsalı məhsulları və onlardan hazırlanan məhsullar

4.5.1 Məlumatın məzmununa dair tələblər:

- məhsulun adı (əmtəə və ya bioloji);
- aid olduğu istehsal rayonu məhsulun adında göstərilə bilər. Məsələn, “Sakit okean siyənəyi”, “Uzaq şərq navahası”;
- balığın uzunluğu və kütləsi (iri, orta və ya kiçik);
- doğranma növü (başsız, içalatı təmizlənmiş, lay – lay doğranmış, tikə - tikə doğranmış s.);
- emal növü (duzlanmış, hisə verilmiş, qaxac edilmiş və s.);
- duzluluq dərəcəsi (az duzlu, zəif duzlu, orta duzlu, çox duzlu);
- növü (əgər varsa) və ya kateqoriyası (dondurulmuş balıq filesi üçün);
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı
- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütlə (siyirtmə qapaq ilə bankalarda olan nəbə kürüsündən başqa)
- qida dəyərliliyi, vitaminlərin miqdarı (vitaminləşdirilmiş məhsullar üçün);
- saxlanma şərtləri;
- diri və dondurulmuş balıqların, qeyri-balıq məhsulları, həmçinin piylərin saxlanma müddəti;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;

- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;
- yararlılıq müddəti;
- məhsulun tərkibi, o cümlədən, bütün əlavələr, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli inqrediyentlər;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqda məlumat;
- hazır xörəklərin hazırlanma üsul və şərtləri (yarımfabrikatlar üçün);
- vakuum altında qablaşdırılıb (vakuum qablaşdırılması istifadə edilərsə).

İstehsal rayonuna mənsubluq, balığın uzunluğu və kütləsi, doğranma növü, emal üsulu, duzluluq dərəcəsi, məhsulun tərkibi, hazırlama və/və ya istifadə qaydası, qablaşdırma tarixi konkret məhsulların istehsal olunduğu sənədlərdə belə tələblər olduqda göstərilir.

4.6 Balıq və dəniz məhsullarından hazırlanmış konserv və preservlər

4.6.1 Məlumatın tərkibinə dair tələblər:

- məhsulun adı.

Dondurulmuş xammaldan duzlu qızılbalıq kürüsü və balıq ciyərindən təbii konservlər istehsalı zamanı “Dondurulmuş xammaldan hazırlanmışdır” yazısı göstərilir;

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı.

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- növü (əgər varsa);
- netto kütləsi;
- istehsal tarixi;
- yararlılıq müddəti;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- qida dəyərliyi (konservlər, preservlər və 100 q məhsulun tərkibində B₁ və B₂ vitaminlərinin miqdarı 0,1 mq - dan çox və PP vitaminlərinin miqdarı 2,0 mq – dan çox olan balıq məhsulları üçün vitaminlərin miqdarı qeyd edilir);
- çəki ilə satılan iri tarada preservlər üçün duzluqsuz balığın kütləsi;

- xüsusi saxlanma şəraiti tələb edən məhsullar üçün saxlanma şərtləri (məsələn, preservlər üçün etiket üzərində iri şriftlə yazılmalıdır "Preservlər ... – ... temperaturda ... ay saxlanılmalıdır").

- istifadə qaydası (zəruri olduqda);
- məhsulun tərkibi;
- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.6.2 Azərbaycan Respublikasında istehsal edilmiş məhsullar üçün növbə (briqada) nömrəsi, çeşid nömrəsi, sahənin indeksi və istehsalçı-təşkilatın nömrəsi müəyyən edilmiş qaydada bankanın üzərində yazılır.

4.7 Dənli bitkilərin emal məhsulları: un, yarma, yumaq, yulaf unu, kəpək:

- məhsulun adı (məsələn, un üçün, çovdar, düyü, arpa, qarğıdalı, qarabaşaq, çörəkbişirmə üçün buğda unu və s.)

- növü və ya nömrəsi (əgər varsa);

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütləsi;
- məhsulun tərkibi (birkomponentli məhsullardan başqa);
- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;

-vitaminləşdirilmiş, əla və birinci sort çörəkbişirmə unu üçün "VITAMINLƏŞDİRİLMİŞDİR" sözü (iri şriftlə);

- qida dəyərliliyi;
- istehsal tarixi;
- yararlılıq müddəti;
- saxlanma şərtləri;
- qarğıdalı, buğda, düyü unları və yulaf yarması üçün yararlılıq müddəti;

- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat;
- 100 qr məhsulun qida və enerji dəyəri;
- standartın işarəsi

Bu cür məlumat kisələrə bərkidilmiş etiketə də vurulur.

4.8 Çörək – bulka məmulatları

4.8.1 Ədədlə çəkilib qablaşdırılmış çörək – bulka məmulatları:

- məhsulun adı;
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı
- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütləsi;
- məhsulun tərkibi;
- qida dəyərliliyi;
- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli qidaların inqrediyentləri;
- təyinatı nəzərə alınmaqla xüsusi məhsullar üçün vitaminlərin (vitaminləşdirilmiş məhsullar üçün), sellülozun, qida liflərinin və başqa komponentlərin miqdarı;
- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;
- saxlanma müddəti;
- yararlılıq müddəti (publik və suxarı məmulatları, çubuqlar, çörək çubuqları, piroq, pirojki, ponçiklər-üçün);
- məhsul istehsalına əsas verən normativ sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat;
- saxlanma şəraiti.

4.8.2 Qablaşdırılmamış çörək – bulka məmulatları

Ticarət zalında təqdim edilmiş məlumat kağızında aşağıdakı məlumat yazılmalıdır:

- məhsulun adı;
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;
- netto kütləsi;
- məhsulun tərkibi: vitaminlərin miqdarı (vitaminləşdirilmiş məhsullar üçün);

- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;
- qida dəyərliliyi;
- təyinatı nəzərə alınmaqla xüsusi məhsullar üçün sellülozun, qida liflərinin və digər komponentlərin miqdarı;
- istehsal tarixi və saati;
- satılma müddəti;
- yararlılıq müddəti (piroqlar, pirojoklar, ponçiklər üçün);
- məhsul istehsalına əsas verən normativ sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.9 Makaron məhsulları

4.9.1 İstehlak tarasına qablaşdırılmış makaron məhsulları

- məhsulun adı (şəffaf qablaşdırma materialından hazırlanmış istehlak tarasında məhsulun adını "Makaron məmulatları" kimi qeyd etməyə yol verilir);

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;

- netto kütləsi;
- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- məhsulun tərkibi;
- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;
- məhsul qrupu, sinif (növu);
- qida dəyərliliyi;
- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;
- saxlanma müddəti;
- hazırlama qaydası;
- məhsul istehsalına əsas verən normativ sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat;

4.10 Qənnadı məmulatları və saqqız

4.10.1 Markalanmaya qoyulan ümumi tələblər:

- məhsulun adı;
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan

gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;

- netto kütləsi ;
 - istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
 - məhsulun tərkibi. Müxtəlif növ və adda qənnadı məmulatlarından ibarət dəstlər üçün həmin dəstə daxil olan bütün məmulatların ümumi siyahısı göstərilir (hər bir konkret adda məmulatın tərkibi göstərilmədən);
 - qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;
 - qida dəyərliliyi. Müxtəlif növ və adda qənnadı məmulatlardan ibarət olan dəstlər üçün, həmin dəstəyə daxil olan məmulatların qida dəyərliliyinin orta ədədi qiyməti qeyd edilir (hər bir konkret adda məmulatın qida dəyərliliyi göstərilmədən);
 - saxlanma şərtləri;
 - yararlılıq müddəti (saqqızdan başqa) və ya saxlanma müddəti;
 - istehsal (tort və pirojnalər üçün həmçinin saat) tarixi və qablaşdırma tarixi;
 - hazırlanma üzrə tövsiyələr (kakao tozu və kakao içkiləri üçün);
 - məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
 - uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.
- Əlavə olaraq məmulatların istehsalçı – təşkilatının da adı qeyd oluna bilər.

4.10.2 Markalanmaya qoyulan əlavə tələblər:

4.10.2.1 Diabetik qənnadı məmulatlar üçün:

- 100 q məhsulun tərkibi (hesab ilə): ksilit, sorbit və/və ya digər şirinləşdiricilərin, ümumi şəkərin (saxaroza ilə ifadə edilmiş) miqdarı;
- ksilit, sorbit və/və ya digər şirinləşdiricilərin sutkalıq istifadə norması – 30 q – dan çox olmayaraq;
- diabetik məmulatlar qrupuna daxil olan məmulat üçün “Diabetik” ifadəsi.

4.10.2.2 Pəhriz qida məhsulları üçün:

- sutkalıq doza (eyni zamanda istifadə üçün ədədlərin sayı);
- təyinat və istifadə şərtləri.

4.11 Şəkər:

- məhsulun adı;
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan

gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;

- netto kütlə;
- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- qida dəyərliliyi;
- istehsal tarixi;
- yararlılıq müddəti;
- saxlanma şərtləri;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

Eyni məlumat torbalara bərkidilmiş etiketlərə də yazılır.

4.11.1 Netto çəkisi 5 – 20 q olan şəkər – rafinad və rafinə olunmuş şəkər tozu paketlərinin üzərinə aşağıdakı məlumat yazılır:

- istehsalçının adı;
- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- məhsulun adı;
- netto kütləsi, q;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;

4.12 Xörək duzu:

- hazırlama üsulu haqqında məlumat daxil olmaqla məhsulun adı (qaynatma ilə alınan, daş, təbii halda çökən və çökdürmə ilə alınan xörək duzu);

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;

- istehsalçının əmtəə nişanı;
- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;
- növü;
- üyütmə iriliyi;
- netto kütləsi;
- qida əlavələri; (yapıxmaya qarşı, stabilləşdirici və istifadə olunduqda digərləri);
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi barədə məlumat.

Eyni məlumat torbalara və ya torbalara bərkidilmiş etiketlərə də yazılır.

4.12.1 1-10 qramlıq birdəfəlik duz paketlərində aşağıdakılar göstərilir:

- məhsulun adı;
- netto kütlə.

4.12.2 Yodlaşdırılmış duz üçün əlavə məlumat:

- əlavə edilmiş yodun növü (kalium yodad və ya kalium yodid);
- yodun miqdarı;
- tövsiyyə edilən sutkalıq istifadə dozası (q);
- yararlılıq müddəti;
- "Yararlılıq müddəti bitdikdən sonra yodlaşdırılmış duz adi xörək duzu kimi istifadə edilir" ifadəsi.

4.12.3 Profilaktiki məqsədlər üçün istifadə edilən digər əlavələr qatılmış duzlar üçün əlavələrin adı və miqdarı, həmçinin duzun yararlılıq müddəti qeyd edilir (əgər varsa). Yararlılıq müddəti bitmiş bu cür duz adi xörək duzu kimi istifadə edilir.

4.13 Meyvə - tərəvəz məhsulları və kartof

4.13.1 Qablaşdırılmış təzə meyvə - tərəvəz məhsulları və kartof:

- məhsulun adı;
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;
- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütləsi və ya məhsulun həcmi;
- pomoloji (meyvə - giləmeyvələr üçün), botanik (tərəvəzlər və kartof üçün) və ampeloqrafik (üzüm üçün) növü;
- əmtəə növü (əgər varsa);
- məhsulun xüsusi emal üsulları haqqında göstəriş (zəruri olduqda);
- reklam xarakterli məlumat (zəruri olduqda);
- yığılma tarixi və qablaşdırma tarixi;
- mühafizə olunmuş torpaqda yetişdirilmişdir yazısı (mühafizə olunmuş torpaqda yetişdirilmiş məhsul üçün);
- saxlanma şərtləri (zəruri olduqda);
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.13.2 Giləmeyvə, meyvə, tərəvəz və kartof emalı məhsulları, həmçinin konservləşdirilmiş məhsullar

- məhsulun adı;
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;
- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütlə və ya məhsulun həcmi;
- əsas məhsulun kütləsi və ya kütlə payı (sirop, marinad, şoraba, şirədə olan məhsullar üçün);
- əmtəə növü (əgər varsa);
- məhsulun tərkibi;
- meyvə və ya tərəvəz hissəsinin kütlə payı (nektar və içkilər üçün); qatılaşdırılmış tomat məhsulları üçün həll olan quru maddələrin kütlə payı;
- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;
- məhsulun qida dəyərliliyi;
- diabetik konservlər üçün şirinləşdiricilərin miqdarı;
- məhsulun hazırlanması üzrə tövsiyələr (zəruri olduqda);
- saxlanma şərtləri (zəruri olduqda);
- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi (konservlər üçün istehsal tarixi);
- yararlılıq müddəti;
- qurudulmuş giləmeyvə, meyvə, tərəvəz və kartof üçün saxlanma müddəti;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.14 Qida konsentratları:

- məhsulun adı;
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;
- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütlə;
- məhsulun tərkibi;

- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulun inqrediyentləri;
- qida dəyərliliyi;
- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi;
- hazır xörəklərin hazırlanması üzrə tövsiyələr;
- saxlanma şərtləri (zəruri olduqda);
- yararlılıq müddəti və ya saxlanma müddəti;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.15 Çay, qəhvə, çay və qəhvə içkiləri, təbii tamlı məhsullar və quru ədviyyatlar, aromatizatorlar və qida əlavələri:

- məhsulun adı (çay və ya qəhvənin adı mənşə yeri ilə tamamlana bilər, dənəvər çayın adında “dənəvər” ifadəsi qeyd edilir); qida üçün sirkənin adında, sirkənin hazırlandığı xammal qeyd edilir: təbii– alma, üzüm və s. və ya sintetik);

- ətrin adı, əgər çay, qəhvə, çay və qəhvə məhsullarının istehsalında aromatizatorlardan istifadə edilmişdirsə (məsələn, limon ətirli qara məxməri çay);

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;

- netto kütlə (sirkə üçün – həcm);

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);

- məhsulun tərkibi (sirkə üçün – kütlə qatılığının qiyməti q/100 sm³ və ya sirkə turşusunun faizlə ifadə edilmiş kütlə payı; aromatizatorlar, qida və bioloji aktiv əlavələr üçün göstərilmir);

- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;

- hazırlanma qaydası və ya istifadə üzrə tövsiyələr (zəruri olduqda). Qida əlavələri və aromatizatorlar üçün – saxlanma və istifadə üzrə təlimat.

- növü (əgər varsa);

- qidaya bioloji aktiv əlavələr üçün təyinatı və istifadə şəraiti;

- Qidaya bioloji aktiv əlavələrin, qida əlavələrinin və qeyri - ənənəvi tərkibli məhsullar inqrediyentlərinin ayrı – ayrı xəstəliklər zamanı istifadəsinə dair əks göstərişlər;

- istehsal tarixi və qablaşdırma tarixi, ay və il, sirkə üçün – doldurulma tarixi;

- yararlılıq müddəti (çay, çay və qəhvə içkiləri üçün) və ya saxlanma müddəti (qəhvə, sirkə, təbii qida - dadverici məhsullar və quru ədviyyatlar, aromatizatorlar və qida əlavələri üçün);

- saxlanma şəraiti;

- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;

- vakuum qablaşdırma haqqında məlumat (əgər varsa);

- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.15.1 Qoruyucu qablaşdırmada ədədlə satılan çay, qəhvə və onlardan hazırlanmış içkilər, təbii tamlı məhsullar, quru ədviyyatlar, aromatizatorlar və qida əlavələri olan birdəfəlik paketlərin üzərinə aşağıdakı məlumat yazılır:

- istehsalçının adı;

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);

- məhsulun adı;

- netto kütləsi;

- növü (əgər varsa);

- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;

4.16 Yağ – piy məhsulları

4.16.1 Məlumatın tərkibinə qoyulan ümumi tələblər:

- məhsulun adı;

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;

- netto kütlə və ya məhsulun həcmi;

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);

- məhsulun tərkibi;

- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi məhsulların inqrediyentləri;

- qida dəyərliliyi, vitaminlərin miqdarı (vitaminləşdirilmiş məhsullar üçün);

- yararlılıq müddəti;

- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;

- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

Əlavə olaraq, istehsalçı ilə razılaşdırmaqla resepturayı və/və ya istehsal texnologiyasını hazırlayan istehsalçı – təşkilatın adı yazıla bilər.

4.16.2 Məlumatın tərkibinə qoyulan əlavə tələblər:

Bitki yağları:

- adı. Yağ qarışığı üçün, “Bitki yağı” adından və ya firma adından istifadə edilməsinə yol verilir;

- kütlə payının azalması ilə bütün bitki yağlarının siyahısı (yağ qarışığı üçün);

- marka (əgər varsa);

- növü (əgər varsa);

- istehsal tarixi (istehlak tarasında, çəllək, mehtər, sistern, çən, konteynerlərdə olan məhsullar üçün doldurulma tarixi);

- saxlanma şəraiti.

Mayonezlər:

- yağın kütlə payı;

- istehsal tarixi;

- saxlanma temperaturu;

Marqarin, marqarin məhsulları, spredlər:

- növü (əgər varsa);

- yağın kütlə payı, həmçinin, süd yağının kütlə payı , yağ fazasında onun miqdarı ən azı 10% olduqda;

- istehsal tarixi;

- saxlanma temperaturu;

4.17 Şərabçılıq məhsulları:

- məhsulun adı;

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;

- doldurulmanı həyata keçirən müəssisənin adı;

- doldurulma tarixi (butulka üsulu ilə alınan şampan, kolleksiya, marka, butulkada saxlanmış şərablar üçün);

- həcm;

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);

- etil spirtinin həcm payı (% həcm);

- şəkərlərin kütlə qatılığı (quru şərab, konyak, brendi, kalvadoslardan başqa); şampanlar, köpüklənən, ətirlənmiş şərablar və

sidrlər üçün – şəkərin miqdarına görə adı. Köpüklənən şərablar üçün şəkərin miqdarına görə verilmiş ad, şəkərin kütlə payı ilə əvəz edilə bilər. Şirin ətilənmiş şərablar üçün əlavə olaraq, şəkərin kütlə payı da göstərilir;

- saxlanma şərtləri;

- aromatizatorın, dadverici maddələrin və rəngləyicilərin adı (brendi, şərab içkiləri və kokteyllər üçün). Əsas aromatizator və dadverici maddələrin siyahısını istehsalçı müəyyən edir. Brendi üçün əlavə olaraq, qida xammalından alınmış etil spirtinin olub olmaması göstərilir; şərab içkiləri və kokteyllər üçün – qida xammalından alınmış etil spirti və suyun olub - olmaması;

- məhsulun ili (mənsə yeri qeyd edilmiş şərablar üçün, eyni ilin məhsulundan hazırlanmış kolleksiya şərabları, marka çaxırları üçün);

- konyaklar üçün konyak spirtinin, kalvadoslar üçün kalvados spirtinin orta yaşı;

- tərkibində etil spirtinin həcm payı 10%-dən az olan şərablar, kokteyllər və digər şərab istehsalı məhsullarının yararlılıq müddəti;

- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;

- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;

- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

Aksiz markası və ya xüsusi markalar ilə markalanan, vergidən azad mağazalarda satılan məhsullar üçün etiket və kontretiketdə qeyd edilir: “Yalnız vergidən azad mağazalarda satış üçün” yazısı göstərilir.

4.18 Pivə və alkoqolsuz içkilər sənayesi

4.18.1 Alkoqolsuz içkilər və siroplar

- məhsulun adı və tipi;

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);

- həcm;

- doldurulma tarixi;

- yararlılıq müddəti və saxlanma şərtləri;

- spirtin miqdarı (hazır məhsulda etil spirtinin həcm payı 0,2% - dən çox olduqda);

- məhsulun tərkibi; dad və ətrə təsir edən əsas inqrediyentlərin adı (əsas inqrediyentlərin siyahısını istehsalçı təyin edir), həmçinin bütün qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri göstərilir;

- qida dəyərliliyi;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.18.1.1 Əlavə olaraq aşağıdakı məlumat göstərilə bilər:

- içkini hazırlayan təşkilatının adı;
- içki əsasının qısa xarakteristikası;
- "Sərin için" ifadəsi və məhsula aid məlumat və reklam xarakterli

3.7 yarıməndinə uyğun verilmiş digər yazılar.

Faktiki həcmə qeyd edilməsi üçün etikətdə 0,33 və 0,5 və ya 1,0; 1,5 və 2,0 l- in yazılmasına yol verilir.

4.18.2 Konsentratlar və alkoqolsuz içkilərin konsentrat əsasları:

- məhsulun adı;

- istehsalçının adı və yerləşdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan);

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütləsi və ya həcmi;
- istehsal tarixi və doldurulma tarixi;
- hazır içkilərin hazırlanması üzrə tövsiyələr;
- saxlanma müddəti və saxlanma şərtləri;
- "Sərin quru yerdə saxlanmalı" (quru konsentratlar üçün) ifadəsi;
- qida dəyərliliyi;
- konsentratın tərkibi, dad və ətrə təsir edən əsas inqrediyentlərin adı

(əsas inqrediyentlərin siyahısını istehsalçı təyin edir);

- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;

- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.18.2.1 Əlavə olaraq resepti tərtib edən təşkilatın adı və 3.7 yarıməndinə uyğun olaraq verilmiş məhsula dair digər məlumat və reklam xarakterli yazılar ola bilər.

4.18.3 Konsentratlar və alkoqollu içkilərinin qatqı əsasları

- məhsulun adı;

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında

yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütləsi və həcmi;
- doldurulma tarixi;
- hazır məhsulların hazırlanması üzrə tövsiyələr;
- tərkib; dad və ətrə təsir edən əsas inqrediyentlərin siyahısı (əsas inqrediyentlərin siyahısını istehsalçı təyin edir);
- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;
- etil spirtinin həcm payı;
- yararlılıq müddəti (tərkibində etil spirtinin həcm payı 10% - dən az olan məhsullar üçün) və ya saxlanma müddəti;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

Əlavə olaraq resepti tərtib edən təşkilatın adı və 3.7 yarımbəndinə uyğun olaraq verilmiş məhsula dair digər məlumat və reklam xarakterli yazılar ola bilər.

4.18.4 Pivə:

- pivənin adı və növü;
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;
- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- ilkin şirənin faizlə ekstraktivliyi (alkoqolsuz və xüsusi dad və ətirli əlavələr ilə pivədən başqa);
- etil spirtinin minimal həcm payı ("alk. həcmdən ən azı...%" və ya "spirt həcmdən ən azı...%");
- doldurulma tarixi;
- pivənin istehsalında istifadə edilən əsas xammalın tərkibi;
- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulun inqrediyentləri;
- yararlılıq müddəti;
- saxlanma şərtləri;
- həcm;

- qida dəyərliliyi;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

Əlavə olaraq resepti tərtib edən təşkilatın adı və 3.7 yarımbəndinə uyğun olaraq verilmiş məhsula dair digər məlumat və reklam xarakterli yazılar ola bilər.

4.18.5 Səməni mayasından hazırlanan içkilər, dən əsaslı içkilər, zəif alkoqollu içkilər:

- məhsulun adı;
- içkinin növü (zəif alkoqollu içkilər üçün);
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;
- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- doldurulma tarixi (saxlanma müddəti təyin edilmiş məhsul üçün);
- yararlılıq müddəti (etil spirtinin həcm payı 10% qədər olan içkilər üçün) və saxlanma müddəti;
- saxlanma şəraiti;
- həcm;
- etil spirtinin həcm payı;
- içkinin tərkibi. Dad və ətirə təsir edən əsas inqrediyentlərin adı (əsas inqrediyentlərin siyahısını istehsalçı təyin edir);
- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

Aksiz markası və ya xüsusi markalar ilə markalanan, vergidən azad mağazalarda satılan məhsullar üçün etiket və kontretiketdə qeyd edilir: "Yalnız vergidən azad mağazalarda satış üçün" ifadəsi göstərilir.

Əlavə olaraq 3.7 yarımbəndinə uyğun olaraq verilmiş məhsula dair məlumat xarakterli yazılar ola bilər.

4.18.6 Təbii mineral sular:

- məhsulun adı;
- növü (qazlı, qazsız);
- su qrupunun adı, quyunun nömrəsi və ya mənbəyinin adı;

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;

- həcm;

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);

- suyun təyinatı (süfrə suyu, müalicəvi , müalicəvi süfrə suyu);

- minerallaşma, q/l;

- saxlanma şərtləri;

- doldurulma tarixi;

- yararlılıq müddəti;

- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;

- suyun kimyəvi tərkibi;

- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri; müalicəvi istifadə üçün göstərişlər (müalicəvi süfrə suları və müalicəvi sular üçün);

- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat;

Əlavə olaraq 3.7 yarımbəndinə uyğun olaraq verilmiş məhsula dair digər məlumat və reklam xarakterli yazılar ola bilər.

4.18.7 Süni minerallaşdırılmış sular:

- məhsulun adı;

- növü (qazlı, qasız);

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);

- minerallaşması, q/l;

- suyun kimyəvi tərkibi;

- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri;

- yararlılıq müddəti;

- istehsal tarixi (doldurulma tarixi);

- saxlanma şərtləri;

- həcm;

- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;

- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

Əlavə olaraq 3.7 yarımbəndinə uyğun olaraq verilmiş məhsula dair digər məlumat və reklam xarakterli yazılar ola bilər.

4.19 Araq, likör-araq məmulatları və içməli 95% -li spirt:

- məhsulun adı;
- istehsalçının adı və yerləşdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan);

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);

- tündlük faizlə (etil spirtinin kütlə payı);

- həcm;

- tərkibi. İstifadə edilmiş ərzaq xammalından alınmış rektivikasiya edilmiş etil spirtinin növü (məsələn: yüksək dərəcəli təmizləmə, ekstra, lüks və s), istehsalçının istəyindən asılı olaraq suyu, onun fərqli xüsusiyyətləri və/və ya hazırlanma üsulları, həmçinin dad və ətrə təsir edən əsas inqrediyentlərin adı (əsas inqrediyentlərin siyahısını istehsalçı müəyyən edir); qida əlavələri, aromatizatorlar, bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli məhsulların inqrediyentləri göstərilir.

- etil spirtinin həcm payı ən çoxu 10%-dən az olan alkoqollu içkilər üçün yararlılıq müddəti;

- likör – araq məmulatları üçün şəkərin kütlə payı, əgər şəkər resepturada nəzərdə tutulursa;

- doldurulma tarixi. Etiket üz və ya arxa tərəfində göstərilir. Qapaq və kontretiketlərdə və ya bilavasitə istehlak tarasında, oxumaq üçün rahat olan yerlərdə yazılmasına yol verilir.

- uzun müddət saxlanılaraq keyfiyyəti yaxşılaşdırılmış likörlər üçün “Uzun müddət saxlanılmış” ifadəsi;

- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;

- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

Aksiz markası və ya xüsusi markalar ilə markalanan, vergidən azad mağazalarda satılan məhsullar üçün etiket və kontretiketdə qeyd edilir: “Yalnız vergidən azad mağazalarda satış üçün” yazısı göstərilir.

Əlavə olaraq resepti tərtib edən təşkilatın adı və 3.7 yarımbəndinə uyğun olaraq məlumat xarakterli digər yazılar ola bilər.

4.20 Arıçılıq məhsulları:

4.20.1 Bal:

- məhsulun adı (mənşə yeri ilə tamamlana bilər);

- həqiqiliyi (təbii və ya süni);

- təbii balın növü (botanik mənşəyi) istehsalçının istəyinə görə;
- təbii balın yığılma ili və ya süni balın istehsal tarixi;
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;
- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütləsi;
- əlavələr (çiçək tozu, arı südü, propolis, fındıq və digər) ilə təbii bal və süni bal üçün məhsulun tərkibi;
- qida əlavələri, aromatizatorlar, qidaya bioloji aktiv əlavələr, qeyri - ənənəvi tərkibli qidanın inrediyentləri;
- qida dəyərliliyi (məhsulun 100 qramında kilokalori və karbohidratların miqdarı);
- saxlanma müddəti və şərtləri;
- qablaşdırma tarixi;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.20.2 Çiçək tozu (tozcuq), arı südü və propolis:

- məhsulun adı (mənşə yeri ilə tamamlana bilər);
- çiçək tozu üçün botaniki mənşə (istehsalçının istəyinə görə);
- yığım ili;
- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;
- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- netto kütləsi;
- saxlanma müddəti və şərtləri;
- qablaşdırma tarixi;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.21 Nişasta və nişasta məhsulları:

- məhsulun adı və növü;
- növü (əgər varsa);

- İstehsalçının adı və yerləşdirdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan, hüquqi ünvana uyğun olmadıqda Azərbaycan Respublikasında yerləşən, lazım olduqda istehsalçı tərəfindən bu ərazidə istehlakçılardan gələn iradları qəbul etmək vəzifəsi ilə səlahiyyətləndirilmiş təşkilatın (əgər varsa) ünvanı;

- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- istehsal tarixi;
- netto kütləsi;
- məhsulun tərkibi;
- qida dəyərliliyi;
- saxlanma şərtləri;
- saxlanma müddəti;
- qablaşdırma tarixi;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

4.22 Qablaşdırılmış içməli su (butulkaya doldurulmuş):

- məhsulun adı;

- növü (artezian, bulaq, çay, göl, buzlaq);

- tipi (qazlı, qazsız);

- kateqoriyası;

- istehsalçının adı və yerləşdiyi yer (ölkə daxil olmaqla hüquqi ünvan);

-su mənbəyinin (suyun adına daxil edilə bilər) adı və yerləşdiyi yer, quyunun nömrəsi. Suyun mənbəyinə dair istehlakçını yanıldan adın və ya təsvirin istifadə edilməsinə yol verilmir;

- ümumi minerallaşma (mq/l və ya q/l);
- ümumi codluq (mq-ekv/l);
- nominal həcm;
- istifadə qaydası (xüsusi təyinatlı su üçün);
- müəyyən məhsulun eyniləşdirilməsinə imkan verən əsas anion və kationların miqdarı (istehsalçı təyin edir);
- istehsalçının əmtəə nişanı (əgər varsa);
- doldurulma tarixi;
- yararlılıq müddəti;
- saxlanma şərtləri;
- məhsulun istehsal olunduğu və eyniləşdirilə bilən sənədin işarəsi;
- uyğunluğun təsdiq edilməsi haqqında məlumat.

Azərbaycan Respublikası Standartlaşdırma,
Metrologiya və Patent üzrə
Dövlət Komitəsinin 14 dekabr 2015-ci il
tarixli 150111500016 nömrəli Qərarı ilə təsdiq
edilmişdir.